

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ДАР БОРАИ МИНТАҚАҲОИ ОЗОДИ ИҚТИСОДИ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2011, №3, мод.167)

(Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581, аз 20.06.2024 № 2077)

Қонуни мазкур асосҳои ташкилию ҳуқуқӣ, иқтисодии таъсис, идоракунӣ, фаъолият ва барҳамдиҳии минтақаҳои озоди иқтисодиро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намуда, тартиби татбиқи низоми махсуси ҳуқуқии фаъолияти соҳибкорӣ ва сармоягузорию дар минтақаҳои озоди иқтисодӣ ба танзим медарорад (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

– минтақаи озоди иқтисодӣ – қитъаи алоҳидаи (маҳдуди) ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҳудуди аниқ муқарраркардашуда, ки дар он барои фаъолияти соҳибкорӣ ва сармоягузорӣ шароити имтиёзнокӣ иқтисодӣ ва низоми махсуси ҳуқуқӣ муҳайё карда шудааст (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*);

– низоми махсуси ҳуқуқии минтақаи озоди иқтисодӣ – маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқие, ки тартиби фаъолият қардан, шартҳои махсуси андозбандӣ ва муомилоти асбобӣ, гумрукӣ, муносибатҳои меҳнатӣ ва ғайраро дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ муқаррар менамоянд;

– инфрасохтори минтақаи озоди иқтисодӣ – маҷмӯи ҷузъҳо, ки барои таъмини шароити фаъолияти истеҳсолӣ ва хоҷагидорӣ дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ муқаррар гардида, аз девори муҳофизатӣ, бино ва иншоот, объектҳои муҳандисӣ ва техникаи ободони минтақа, Ҳифзи муҳити зист ва таъиноти иҷтимоӣ иборат мебошад;

– мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ мақомоти давлатӣ, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои таъсис, идора, фаъолият ва барҳамдиҳии минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ваколатдор карда шудааст;

– маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ – ташкилоте, ки мақоми муассисаи давлатиро доро буда, минтақаи озоди иқтисодиро идора мекунад;

– феҳристи ягонаи субъектҳои минтақаҳои озоди иқтисодӣ – маҳзани маълумот оид ба субъектҳои минтақаҳои озоди иқтисодӣ, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфтаанд (*Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077*);

- ширкати хизматрасон – субъекти минтақаи озои иқтисодӣ, ки хизматрасониҳои инфрасохторӣ, сохтмони иншооти инфрасохторӣ ва дигар хизматрасониҳои шабеҳро дар асоси шартнома барои фаъолияти минбаъдаи субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ пешниҳод менамояд;

- принципи «равзанаи ягона» – шакли пешниҳоди хизматрасониҳои давлатӣ дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ, ки кам кардани иштироки докталабонро дар ҷамъоварӣ ва оморасозии ҳуҷҷатҳо, инчунин маҳдуд намудани робитаи мустақими онҳо бо субъектҳои пешниҳоди хизматрасониҳои давлатӣ пешбинӣ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077*);

- буҷети маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ – маблағе, ки барои таъсис ва хароҷоти хоҷагидорӣи минтақаи озои иқтисодӣ ва таъмини мақсаду вазифаҳои он истифода бурда мешавад;

- фондҳои рушди минтақаҳои озои иқтисодӣ – маҷмӯи маблағгузорие, ки барои ташкил ва таъмини рушди инфрасохтори минтақаҳои озои иқтисодӣ, инчунин барои расонидани кӯмаки молиявӣ ба субъектҳои фаъолияти соҳибкорӣи дар минтақаҳои озои иқтисодӣ бақайдгирифташуда истифода карда мешавад;

- шурои нозирони минтақаҳои озои иқтисодӣ – мақоми машваратӣ, экспертӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолияти минтақаҳои озои иқтисодӣ (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581, аз 20.06.2024 № 2077*);

- субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ – субъектҳои фаъолияти соҳибкорие, ки новобаста ба шакли ташкилию ҳуқуқияшон, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ ба қайд гирифта шудаанд (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*);

- тасдиқномаи субъекти минтақаи озои иқтисодӣ – ҳуҷҷати тасдиққунандаи ҳуқуқи фаъолият ва истифода кардани низоми махсуси ҳуқуқии минтақаи озои иқтисодӣ (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*);

- бизнеснақша – ҳуҷҷате, ки аз ҷониби субъекти минтақаҳои озои иқтисодӣ оид ба лоиҳаи сармоягузорӣ пешниҳод гардида, дар он иттилооти муфассал дар бораи муҳлати хароҷотбарорӣ, самаранокӣ, талабот ва омӯзиши бозор дарҷ карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи минтақаҳои озои иқтисодӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи минтақаҳои озои иқтисодӣ ба Конститутутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

Моддаи 3. Мақсадҳои таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Минтақаҳои озои иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсадҳои зерин таъсис дода мешаванд:

- рушди иқтисоди иқтисодӣ ва иҷтимоии ҷумҳурӣ, минтақаҳо ва маҳалҳои алоҳидаи он;
- фароҳам овардани шароити мусоид барои ҷалби сармоягузори ба бахшҳои воқеии иқтисодиёт;
- нигоҳдории ҷойҳои кори мавҷуда ва ташкили ҷойҳои нави кори;
- ҷалби техникаи муосир ва технологияи инноватсионӣ;
- ташкил ва рушди инфрасохтори муосири нақлиётӣ, истеҳсоли ва иҷтимоӣ;
- беҳтар кардани сифати идоракунӣ, таъмини самараноки истеҳсолот ва истеҳсоли маҳсулоти дар бозори ҷаҳонӣ рақобатпазир;
- баланд бардоштани иқтисоди содирот ва рушди истеҳсолоти ивазкунандаи воридот;
- ғанӣ гардонидани бозори дохилӣ;
- фаъолгардони муносибатҳои иқтисодии хориҷӣ ва минтақаҳо;
- азхудкунии мавзеҳои нав ва таъмини рушди шаҳрсозӣ;
- нигоҳдорӣ ва истифодаи самарабахши захираҳои табиӣ барқароршаванда ва барқарорнашаванда.

Моддаи 4. Фаъолият дар минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Дар минтақаҳои озои иқтисодии ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд намудҳои фаъолият, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, амалӣ карда шаванд. Номгӯии самтҳои афзалиятнок ва намудҳои фаъолияти манънакардашуда дар низомномаи минтақаҳои озои иқтисодӣ муқаррар карда мешаванд ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

2. Субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ ба амалӣ намудани якчанд намудҳои фаъолият ҳуқуқ доранд.

Моддаи 5. Намудҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Минтақаҳои озои иқтисодӣ вобаста ба хусусияти фаъолиятшон ба намудҳои муайян ҷудо мешаванд ва инчунин метавонанд хусусиятҳои якчанд намуди минтақаҳои озои иқтисодиро дар бар гиранд. Минтақаи озои иқтисодӣ метавонад аз якчанд қитъаи алоҳидаи таҳти идораи ягона иборат бошад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

2. Минтақаҳои озои иқтисодиро дар ҷунин намудҳо таъсис додан мумкин аст:

- саноатӣ (истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ);

- савдо ва тиҷоратӣ;
- хизматрасонӣ;
- инноватсионӣ, илмӣ-таҳқиқотӣ ва ҷорикунанда;
- комплексӣ ([Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077](#)).

3. Минтақаи озои иқтисодии саноатӣ (истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ) минтақае мебошад, ки ба ҳавасмандгардонии рушди соҳаи саноат равона карда шудааст. Ин намуди минтақаҳо бо роҳи ба низоми махсуси ҳуқуқии минтақаҳои озои иқтисодӣ гузаронидани ташкилотҳои мавҷудаи алоҳида ва субъектҳои хоҷагидорӣ барпо карда мешаванд. Дар ин намуди минтақаҳо таҷдиди сохтор, азнавсозӣ, тағйир додани самти фаъолияти корхонаҳо бо мақсади ҷалби сармоя ба соҳаҳои афзалиятноки саноатӣ, самти инноватсионӣ, ҷорӣ намудани технологияи муосир амалӣ карда мешаванд.

4. Минтақаи озои иқтисодии савдо ва тиҷоратӣ минтақаи озои иқтисодие мебошад, ки ҳудуди он барои такмилдиҳӣ, коркард, ба навъҳо ҷудокунӣ, борбандӣ, тамғагузорӣ ва нигоҳдории молҳои ба минтақа воридшаванда бо мақсади минбаъд ба ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудан ва ё аз ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон содир намудан истифода мегардад. Минтақаҳои озои иқтисодии савдо ва тиҷоратӣ дар фурудгоҳҳо, истгоҳҳои роҳи оҳан, нуқтаҳои бо ҳам пайваستшавандаи магистралҳои нақлиёти автомобилгард, маҳалҳои наздисарҳадӣ ва дар қитъаҳои дигари маҳдудкардаи ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешаванд, ки аз тариқи онҳо интиқоли байналмилалӣ молу маҳсулот мунтазам сурат мегирад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

5. Минтақаи озои иқтисодии хизматрасонӣ минтақаи озои иқтисодие мебошад, ки дар ҳудуди он корхонаю ташкилотҳои хӯроки умумӣ, хизматрасонии сайёҳӣ, табобатӣ ва муолиҷавӣ, машваратӣ (консалтингӣ), муҳандисӣ-техникӣ (инжинирингӣ), миёнаравӣ, молиявӣ ва қарзӣ, аудиторӣ, суғуртавӣ ва дигар хизматрасониҳо ҷойгир шудаанд.

6. Минтақаи озои иқтисодии инноватсионӣ, илмӣ таҳқиқотӣ ва ҷорикунанда минтақаи озои иқтисодие мебошад, ки дар ҳудуди он фаъолияти корхонаву ташкилотҳои илмӣ таҳқиқотӣ, илмӣ таълимӣ, таҷрибавию конструкторӣ, такмили ихтисос, истеҳсолоти таҷрибавӣ дар соҳаи технологияи муосири истеҳсоли молу маҳсулот ва кашфиётҳои нави самараноки техникӣ (ноу-хау) ба роҳ монда мешавад.

7. Таъсиси минтақаҳои инноватсионӣ, илмӣ-таҳқиқотӣ ва ҷорикунанда дар қитъаҳои алоҳидаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар онҳо марказҳои илмӣ таълимӣ, илмӣ таҳқиқотӣ, марказҳои истеҳсолӣ, инноватсионӣ, таълимӣ ва технопаркҳо ҷамъ оварда шудааст, иҷозат дода мешавад.

8. Минтақаи озои иқтисодии комплексӣ минтақаи озои иқтисодие мебошад, ки хусусиятҳои якчанд намуди минтақаҳои озои иқтисодӣ

(саноатӣ (истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ), савдо ва тиҷоратӣ, хизматрасонӣ, инноватсионӣ, илмӣ таҳқиқотӣ ва ҷорикунанда) –ро дар бар мегирад ([Қонуни ҶТ аз 20.06.2024 № 2077](#)).

Моддаи 6. Мӯҳлати фаъолияти минтақаҳои озои иқтисодӣ

Минтақаҳои озои иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мӯҳлати то 50 сол, вобаста ба хусусият, намуди фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ, фаъолияти имрӯза ё ояндаи ҳудуди он ва вобаста ба мақсаду вазифаҳои аниқии минтақаи озои иқтисодӣ таъсис дода мешаванд.

Моддаи 7. Дароз намудани мӯҳлати фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ

Мӯҳлати фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ бо пешниҳоди асосноки мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ, ки на кам аз ду сол пеш аз тамом шудани мӯҳлати таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ ирсол мегардад, бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дароз карда мешавад. Мӯҳлати дарозкардашудаи фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ набояд аз мӯҳлати таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ зиёд бошад.

БОБИ 2. ТАРТИБИ ТАЪСИС ДОДАНИ МИНТАҚАҲОИ ОЗОИ ИҚТИСОДӢ

Моддаи 8. Тартиби пеншиҳодҳо оид ба таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Пешниҳодҳо оид ба таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ бо замимаи ҳуҷҷатҳои зарурӣ, ки дар қисми 2 моддаи мазкур пешбинӣ гардидаанд, аз ҷониби мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ки дар ҳудуди маъмурии он бунёди минтақаҳои озои иқтисодӣ пешбинӣ шудааст, дар шакли дархост ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ ирсол мегардад. Мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ тибқи талаботи Қонуни мазкур ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тақлифҳо пешниҳод менамояд ([Қонуни ҶТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

2. Барои таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

- нақшаи ҳудуд ва сарҳади минтақаи озои иқтисодӣ;
- лоиҳаи низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ;
- асоснокии техникӣ ва иқтисодии таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ;
- асоснокии самаранокии молиявии таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ.

Моддаи 9. Таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Қарор дар бораи таъсиси минтақаҳои озои иқтисодӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи низомнома ва нақшаи ҳудудии минтақаи озои иқтисодиро барои тасдиқ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

3. Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ ва ҳудуди онро тасдиқ менамояд.

4. Манбаъҳои маблағгузориҳои хароҷот барои таъсис ва фаъолияти минтақаҳои озои иқтисодӣ, аз ҷумла нигоҳдориҳои маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ дар марҳилаи ташкил ва сохтмони инфрасохтори аввалиндараҷаи минтақаи озои иқтисодиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 10. Тартиби додан ва бозхонди мақоми субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ

1. Тартиби баррасии ариза ва додани мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ дар асоси низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ сурат мегирад.

2. Соҳибмулкони иншооти ғайриманқул, ки дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ то таъсисёбии минтақаи озои иқтисодӣ ҷойгир шудаанд, мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи истифодабарии қитъаҳои замини зерини иншоотҳои худро нигоҳ медоранд.

3. Ба соҳибмулкони иншооти ғайриманқули дар моддаи мазкур зикргардида имконияти дар муддати се соли давраи гузариш ҳуқуқи интиҳоб намудани низоми ҳуқуқии минтақаҳои озои иқтисодӣ ва гирифтани мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ ва ё дар низоми муқаррарӣ мутобиқи қонунгузориҳои андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намудан дода мешавад.

4. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ ба субъекти бақайдгирифташудаи минтақаи озои иқтисодӣ тасдиқномаи субъекти минтақаи озои иқтисодиро месупорад. Намунаи тасдиқнома аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ тасдиқ карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

5. Бозхонди ихтиёрии мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ аз ҷониби маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ дар ҳолатҳои қатъи фаъолияти соҳибкори инфиродӣ ва ё барҳамхӯрии шахси ҳуқуқӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

6. Дар сурати аз тарафи субъекти минтақаи озои иқтисодӣ риоя нашудани қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иҷро нагардидани муқаррароти шартнома дар бораи фаъолият дар минтақаи озои иқтисодӣ маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ дар асоси низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ дар бораи бозхонди мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ ҳуқуқи қарор қабул намуданро дорад.

7. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ баъди ба шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ додани мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ ва инчунин пас аз қатъи фаъолияти субъекти минтақаи озои иқтисодӣ дар мӯҳлати се рӯзи корӣ ба мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаи озои иқтисодӣ, мақомоти андоз ва гумрук оид ба масъалаҳои мазкур маълумот пешниҳод менамояд.

8. Маълумот дар бораи додан ва бозхондани мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ ба китоби баҳисобгирии субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ дохил карда мешавад.

Моддаи 11. Маркази ягонаи хизматрасонии мақомоти давлатӣ барои субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ

(Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581)

1. Дар минтақаи озои иқтисодӣ маркази ягонаи хизматрасонии мақомоти давлатӣ барои субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ таъсис дода мешавад *(Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581)*.

2. Тартиби фаъолияти намояндагони мақомоти давлатӣ дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ тибқи принципи «равзанаи ягона» аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад *(Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077)*.

Моддаи 12. Кафолатҳои давлатӣ ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ

1. Давлат ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои субъектҳои минтақаи озои иқтисодиро дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст, кафолат медиҳад.

2. Маҷмӯи кафолатҳои давлатӣ оид ба ҳифзи моликият, сармоягузорӣ ва истифодаи қитъаи замин, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардааст, ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ татбиқ мегардад.

3. Моликияти субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ танҳо дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди милликунонӣ, реквизиция ва ё мусодира қарор мегирад.

4. Ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ ҳуқуқи ба хориҷа интиқол додани маблағи даромади онҳо ва дигар маблағҳо бо асъори хориҷие, ки ба таври қонунӣ дар натиҷаи фаъолияти онҳо дар минтақаи озои иқтисодӣ пас аз пардохти андозҳо ба даст омадааст, кафолат дода мешавад *(Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581)*.

5. Давлат ҳимояи пурра ва бечунучарои ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии субъектҳои минтақаи озои иқтисодиро тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пас аз барҳамдиҳии минтақаи озои иқтисодӣ низ кафолат медиҳад.

6. Дар сурати пеш аз мӯҳлат барҳамхӯрии минтақаи озои иқтисодӣ ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ ҳуқуқи давом додани фаъолият тибқи қайду шартҳои аз лаҳзаи гирифтани мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодӣ дошташон кафолат дода мешавад.

7. Зарар, ғоидаи аздастдода ва зарари маънавия, ки ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ аз ҷониби мақомоти давлатӣ ва ё шахсони мансабдор дар натиҷаи даҳолати беасос ба фаъолияти онҳо расонида мешаванд, бо тартиби судӣ ҷуброн карда мешаванд.

8. Давлат нисбати ӯҳдадорҳои субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ, ҳамчунин субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ нисбати ӯҳдадорҳои давлат ҷавобгар намебошанд.

БОБИ 3. ИДОРАКУНИИ МИНТАҚАҲОИ ОЗОИ ИҚТИСОДӢ

Моддаи 13. Ҳамоҳангсозӣ ва назорати фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ

1. Ҳамоҳангсозӣ ва назорати фаъолияти минтақаи озои иқтисодиро мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаи озои иқтисодӣ амалӣ менамояд.

2. Мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаи озои иқтисодӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

3. Мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаи озои иқтисодӣ ва маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ низоми ягонаи марказонидашудаи идораи минтақаи озои иқтисодиро таъсис медиҳанд.

4. Муайян кардани сиёсати ягонаи давлатӣ оид ба таъсис ва фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ ба зиммаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаи озои иқтисодӣ вогузор карда мешавад.

5. Мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаи озои иқтисодӣ пешбурди феҳристи ягонаи субъектҳои минтақаи озои иқтисодиро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда, тартиби онро муайян менамояд (*Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077*).

Моддаи 14. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ

1. Дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ вазифаи идоракунии давлатиро маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ дар доираи ваколати худ, ки Қонуни мазкур, низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ, оиннома ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии танзимкунандаи фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ муайян мекунанд, иҷро менамояд.

2. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис медиҳад.

3. Тартиби фаъолияти маъмурияти минтақаи озои иқтисодиёро низомномаи минтақаи озои иқтисодиёи муайян менамояд.

4. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодиёи ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодиёи ҳисоботдиҳанда мебошад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

5. Таъсиси маъмурияти умумӣ барои идоракунии якҷанд минтақаҳои озои иқтисодиёи иҷозат дода мешавад.

6. Роҳбарии фаъолияти маъмурияти минтақаи озои иқтисодиёро роҳбари маъмурияти минтақаи озои иқтисодиёи амалӣ менамояд.

7. Роҳбари маъмурияти минтақаҳои озои иқтисодиёи бо пешниҳоди мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодиёи аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад.

8. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодиёи комиссияро оид ба баррасии бизнеснақшаҳо ва (ё) лоиҳаҳои сармоягузори доғталабон- субъектони минтақаи озои иқтисодиёи таъсис медиҳад. Тартиби фаъолияти комиссия оид ба баррасии бизнеснақшаҳо ва (ё) лоиҳаҳои сармоягузори доғталабон-субъектони минтақаи озои иқтисодиёи мутобиқи Низомномаи минтақаҳои озои иқтисодиёи муқаррар карда мешавад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

9. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодиёи фаъолияти мутақобиларо бо сармоягузoron ва субъектҳои эҳтимолии минтақаи озои иқтисодиёи, аз ҷумла ҷиҳати баррасии дархостҳои сармоягузори, доғдани иҷозатномаҳо ва ҳуҷҷатҳои иҷозатдиҳии зарурӣ, тибқи принсипи «равзанаи яғона» амалӣ менамояд ([Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077](#)).

Моддаи 15. Ваколатҳои маъмурияти минтақаи озои иқтисодиёи

1. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодиёи дорои ваколатҳои зерин мебошад:

- таҳия ва татбиқи стратегия ва барномаҳои рушди минтақаи озои иқтисодиёи;
- таъмини яғонагӣ ва фаъолияти пурсамари минтақаи озои иқтисодиёи;
- ташкили махзани иттилоотӣ-таҳлилии дурнамои рушди самараноки минтақаи озои иқтисодиёи;
- фароғам овардани шароити мусоид барои ҷалби сармояҳо;
- доғдани мақоми субъекти минтақаи озои иқтисодиёи, баҳисобгирӣ ва пешниҳоди маълумотҳо оид ба субъекти минтақаи озои иқтисодиёи;
- намоёндагии манфиатҳои субъектҳои минтақаи озои иқтисодиёи дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ;
- наشري маълумот дар воситаҳои ахбори омма дар хусуси дар ҳудуди минтақаҳои озои иқтисодиёи вучуд доғтани қитъаҳои замини дар истифоданабуда ва молу мулки давлатӣ;

- ҷудо кардани қитъаи замин ва назорати истифодабарии он аз ҷониби субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ;

- тақсим ва назорати харҷи маблағ барои ташкил ва рушди инфрасохтори минтақаи озои иқтисодӣ ва ҳифзи муҳити зист;

- иҷрои вазифаҳо ҳамчун фармоишгари давлатӣ доир ба тайёр кардани ҳуҷҷатҳои банақшагирии ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ ва ташкили инфрасохтори саноатӣ, муҳандисӣ, нақлиёти ва иҷтимоии минтақаи озои иқтисодӣ;

- додани иҷозати сохтмон, ташкил ва таъмини шартҳои техникий пайваستшавӣ ба шабакаҳои таъмини муҳандисию техникий;

- идораи объектҳои моликияти давлатии воқеи ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ бо тартиби муқаррарнамудаи низомномаи минтақаҳои озои иқтисодӣ;

- иштирок дар таҳияи барномаҳои рушди иқтисодӣ ва иҷтимоии воҳидҳои марзиву маъмурии дахлдор;

- ҷамъовариҳои маълумоти оморӣ аз субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст;

- ташкил додани Фонди рушди минтақаи озои иқтисодӣ бо мувофиқаи мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ;

- ташкил, таъмин ва назорати фаъолияти сохтори истехсолӣ, коммуналӣ ва нақлиётӣ минтақаи озои иқтисодӣ, аз ҷумла лоиҳакашӣ ва сохтмони бинои иншооти истехсолӣ, анбор, нақлиётӣ ва таъиноти дигари хизматӣ;

- назорати субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ оид ба риоя намудани муқаррароти Қонуни мазкур, низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ, шартномаҳо дар бораи фаъолият дар минтақаҳои озои иқтисодӣ ва қонунгузорӣ дар бораи ҳифзи муҳити зист;

- мусоидат ба фаъолияти мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳудуди минтақаҳои озои иқтисодӣ;

- пешниҳоди таклифҳо дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тағйир додани сарҳади минтақаи озои иқтисодӣ ва таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки фаъолияти минтақаи озои иқтисодиро ба танзим медароранд;

- таъмини рушди минтақаи озои иқтисодӣ бо роҳи ҷалб намудани сармоягузoron, маблағи ташкилотҳои ватанӣ ва хориҷӣ ба воситаи қарзҳои имтиёзнok, қарзҳо ва грантҳо дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ ва мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи молия;

- ба роҳ мондани ҳамкориҳо ва аъзо гардидан ба ташкилотҳои байналмилалӣ, ки бо масъалаҳои рушд ва фаъолияти минтақаҳои озои иқтисодӣ машғул мебошанд;

- анҷом додани дигар ваколатҳое, ки дар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидааст.

2. Иҷрои қарорҳои маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ, ки дар доираи ваколати он қабул гардидаанд, дар ҳудуди он ҳатмӣ мебошад.

Моддаи 15¹. Фаъолияти ширкати хизматрасон

(Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077)

1. Ширкати хизматрасон дар минтақаи озои иқтисодӣ аз ҷониби Шурои нозирони минтақаи озои иқтисодӣ интихоб карда мешавад.

2. Фаъолияти умумии ширкати хизматрасон дар минтақаи озои иқтисодӣ мутобиқи Низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ амалӣ карда мешавад *(Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077)*.

Моддаи 16. Буҷети маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ

1. Буҷети маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ аз ҳисоби маблағҳои ҷудонамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, манбаъҳои дохилӣ (пардохтҳо, боҷҳо ва даромадҳо аз хизматрасонӣ ба субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ) ва дигар манбаъҳое, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст, ташаккул меёбад.

2. Буҷети маъмурияти минтақаи озои иқтисодиро дар соли молиявӣ маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ таҳия менамояд ва он аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ бо мувофиқаи мақомоти ваколатдори давлатии соҳаи молия тасдиқ карда мешавад.

3. Номгӯӣ ва андозаи пардохти маблағи корҳо ва хизматрасонии маъмурияти минтақаҳои озои иқтисодиро мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ дар мувофиқа бо мақоми ваколатдор дар соҳаи молия тасдиқ менамояд *(Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581)*.

Моддаи 17. Шурои нозирони минтақаҳои озои иқтисодӣ

(Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077)

1. Шурои нозирони минтақаҳои озои иқтисодӣ мақоми машваратӣ, экспертӣ ва Ҳамоҳангсози фаъолияти минтақаҳои озои иқтисодӣ буда, аз намояндаҳои мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатие, ки дар ҳудуди маъмурии онҳо минтақаҳои озои иқтисодӣ таъсис дода шудааст, намояндаҳои мақомоти гумрук ва андоз, бизнес-ассотсиатсияҳо, намояндагони субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ иборат мебошад *(Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581, аз 20.06.2024 № 2077)*.

2. Тартиби ташкил, фаъолият ва вазифаҳои Шурои нозирон аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад *(Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077)*.

Моддаи 18. Фондҳои рушди минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Фонди ҷумҳуриявии рушди минтақаҳои озои иқтисодӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил карда шуда, онро Шурои Фонд идора менамояд (*Қонуни ҚТ аз 20.06.2024 № 2077*).

2. Манбаъҳои ташаккулёбӣ ва самти харчи маблағи Фонди ҷумҳуриявии рушди минтақаҳои озои иқтисодӣ бо низомнома дар бораи Фонд муайян карда мешавад.

3. Маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ метавонад Фонди рушди минтақаи озои иқтисодиро тибқи низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ ташкил намояд.

4. Манбаъҳои ташаккулёбӣ ва самти харчи маблағи Фонди рушди минтақаи озои иқтисодӣ аз ҷониби маъмурияти минтақаи озои иқтисодӣ дар мувофиқа бо мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ муайян карда мешавад.

БОБИ 4. НИЗОМИ МАХСУСИ ҲУҚУҚӢ ДАР МИНТАҚАҲОИ ОЗОИ ИҚТИСОДӢ

Моддаи 19. Хусусиятҳои танзими гумрукӣ дар минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Минтақаи озои иқтисодӣ қисми минтақаи гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад. Моли дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ ҷойгиршуда бо мақсади озод намудан аз боҷҳои гумрукӣ ва андозҳо, инчунин манъ ва маҳдудкуниҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудаанд, ҳамчун моли берун аз ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгиршуда ҳисобида мешавад (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

2. Ба минтақаи озои иқтисодӣ молҳои хориҷӣ ва ватанӣ бе пардохти боҷҳои гумрукӣ ва андозҳо, инчунин бе истифодаи манъ ва маҳдудкуниҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян шудаанд, ворид карда мешаванд.

3. Воридоти таҷҳизоти истеҳсолӣ, сохтмонӣ ва молҳои зарурӣ барои ташкили инфрасохтори минтақаҳои озои иқтисодӣ аз ҷониби субъектҳо ва маъмурияти минтақаҳои озои иқтисодӣ аз пардохти андоз ва боҷҳои гумрукӣ озод мебошад. Номгӯии чунин молҳо аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

4. Ҳангоми аз ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ ба беруни ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол додани мол, андозҳо ва боҷҳои гумрукӣ, ба истиснои хироҷи барасмиятдарории гумрукӣ ситонида намешаванд, манъ ва маҳдудкуниҳои дорои хусусияти иқтисодӣ татбиқ намегарданд (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

5. Ҳангоми аз ҳудуди минтақаҳои озои иқтисодӣ ба қисми дигари ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон интиқол додани мол андозҳо ва

боҷҳои гумрукӣ ситонида мешаванд ва чораҳои манъ ва маҳдудкунииҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда шудаанд, тибқи шартҳои низоми гумрукии қабулгардида татбиқ карда мешаванд.

6. Ҳангоми аз ҳудуди як минтақаи озоди иқтисодӣ ба ҳудуди минтақаи озоди иқтисодии дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти назорати гумрукӣ интиқол додани молҳо андоз ва боҷи гумрукӣ ситонида намешаванд ва чораҳои манъ ва маҳдудкунииҳои дорои хусусияти иқтисодӣ, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудаанд, татбиқ намегарданд (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

7. Муайян намудани кишвари истехсолкунанда нисбати молҳои дар минтақаи озоди иқтисодӣ истехсолшуда ва ба он интиқолшаванда мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, амалӣ карда мешавад.

8. Тартиби барасмиятдарории гумрукӣ ва баҳисобгирии молро дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 20. Хусусиятҳои андозбандӣ дар минтақаи озоди иқтисодӣ

1. Низоми андози фаъолияти минтақаи озоди иқтисодӣ тартиб ва шартҳои андозбандии имтиёзноки фаъолияти субъектҳои дар ҳудуди ин минтақа муқаррар мекунад.

2. Дар ҳудуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ фаъолияти соҳибкорӣ, новобаста ба шаклҳои моликият, аз пардохти ҳама гуна андозҳо, ки дар Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидаанд, ба ғайр аз андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромади шахсони воқеӣ озод карда мешавад.

3. Андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромади шахсони воқеӣ минтақаҳои озоди иқтисодӣ мутобиқи Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон мустақилона ҳисоб ва пардохт карда мешаванд.

4. Андоз аз даромади шахсони воқеӣ барои мутахассисони хориҷӣғайррезидентони Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартиби дар Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраргардида пардохт карда мешавад.

5. Пардохти пурра ва саривақтии андози иҷтимоӣ ва андоз аз даромади шахсони воқеӣ минтақаҳои озоди иқтисодиро мақомоти андоз назорат мекунад.

6. Даромади бадастомадаи сармоягузориҳои хориҷӣ ва музди меҳнати кормандони хориҷӣ, ки бо асъори хориҷӣ пардохт шудааст, бидуни монеа метавонанд ба хориҷи кишвар интиқол дода шаванд ва дар ин маврид онҳо аз андоз озод мебошанд (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

7. Имтиёзҳои андозӣ танҳо ба он қисми фаъолияти субъектҳо, ки дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ анҷом дода мешаванд, амал мекунад. Андозбандии фаъолияти берун аз ҳудуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар

асосҳои умумӣ мутобиқи қонунгузорию андози Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

8. Субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ андозсупоранда буда, баҳисобгирии фаъолияти молиявӣ хоҷагидорию мустақиллона пеш мебаранд.

9. Дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ объектҳои андозбандӣ, ки ба субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ тааллуқ надоранд, мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон андозбандӣ карда мешаванд.

Моддаи 21. Танзими молиявӣ ва асҳорӣ дар минтақаи озои иқтисодӣ

1. Субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявиро тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамоянд. Хусусиятҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисоботи молиявӣ вобаста ба фаъолияти субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ яқоя бо мақомоти давлатии ваколатдори соҳаи молия муайян карда мешаванд.

2. Дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ муомилоти озои асҳорӣ хориҷӣ дар баробари асҳорӣ миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

Моддаи 22. Фаъолияти бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии (кредитии) ғайрибонкӣ

1. Дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии (кредитии) ғайрибонкӣ мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунад.

2. Тартиби таъсиси бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии (кредитии) ғайрибонкӣ ва фаъолияти онҳоро дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Моддаи 23. Фаъолияти суғуртавӣ

Суғуртакунонӣ дар минтақаи озои иқтисодӣ тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад.

Моддаи 24. Муносибатҳои меҳнатӣ дар минтақаи озои иқтисодӣ

1. Муносибатҳои меҳнатӣ дар минтақаи озои иқтисодӣ тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, созишномаҳои коллективӣ ва шартномаҳои (қарордодҳои) меҳнати инфиродӣ ба танзим дароварда мешаванд.

2. Созишномаҳои коллективӣ ва шартномаҳои (қарордодҳои) меҳнати инфиродӣ набояд шароити кормандони ҳамин корхона ва ташкилотҳоро нисбати шароити пешбиниамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, вазнин намоянд.

3. Шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, аз ҷумла кормандони хориҷӣ, мутахассисони муҳандисию техникӣ ва идоракунӣ ҷиҳати иҷрои корҳои тахассусии марбут ба ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ бо назардошти талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷалб карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

4. Барасмиятдарории иҷозати кор ба кормандони хориҷӣ тибқи Дастурамали тартиби содакардашудаи додани иҷозати кор ба шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд барои фаъолияти меҳнатӣ дар ҳудуди минтақаҳои озоди иқтисодӣ, ки аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли ва мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ тасдиқ шудааст, анҷом дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581, аз 20.06.2024 № 2077*).

Моддаи 25. Амнияти экологӣ ва ҳифзи муҳити зист

Муносибатҳо дар бахши амнияти экологӣ ва ҳифзи муҳити зист дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, танзим мегарданд.

Моддаи 26. Тартиби истифодабарии замин

1. Маъмурияти минтақаи озоди иқтисодӣ қитъаҳои замини дар ҳудуди минтақа ҷойгиршударо дар асоси муқаррароти Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки муносибатҳои вобаста ба заминро танзим мекунанд, истифода менамояд (*Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581*).

2. Тартиби пешниҳоди қитъаҳои замин ба субъектҳои минтақаи озоди иқтисодӣ дар ҳудуди минтақаи озоди иқтисодӣ мувофиқи низомномаи минтақаи озоди иқтисодӣ муайян карда мешавад.

Моддаи 27. Санҷиши фаъолияти субъектҳои минтақаи озоди иқтисодӣ

Фаъолияти субъектҳои минтақаи озоди иқтисодӣ аз ҷониби мақомоти назоратӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бо огоҳ намудани мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озоди иқтисодӣ санҷида мешавад.

Моддаи 28. Иҷозатномадиҳӣ ба фаъолияти субъектҳои минтақаи озоди иқтисодӣ

Ба фаъолияти субъектҳои минтақаҳои озоди иқтисодӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома дода мешавад.

Моддаи 29. Тартиби содаи реҷаи равонид

Ба расмият даровардан ва додани равониди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд, ки дар минтақаҳои озоди

иқтисодӣ фаъолият менамоянд, тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

БОБИ 5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 30. Тартиби баррасии баҳсҳо

Баҳсҳои байни субъектҳои минтақаи озои иқтисодӣ ва мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ оид ба масъалаҳои вобаста ба фаъолияти онҳо дар ҳудуди минтақаи озои иқтисодӣ алоқаманд аз тарафи суд баррасӣ карда мешаванд.

Моддаи 31. Барҳамдиҳии минтақаҳои озои иқтисодӣ

1. Минтақаи озои иқтисодӣ мутобиқи Қонуни мазкур бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барҳам дода мешавад.

2. Ба анҷом расидани мӯҳлати фаъолияти минтақаи озои иқтисодӣ, ки бо низомномаи минтақаи озои иқтисодӣ муқаррар карда шудааст, асоси барҳамдиҳии минтақаи озои иқтисодӣ ба ҳисоб меравад.

3. Минтақаи озои иқтисодиро метавон бо пешниҳоди мақомоти ваколатдори давлатӣ оид ба минтақаҳои озои иқтисодӣ ва мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ки дар ҳудуди он минтақаи озои иқтисодӣ таъсис дода шудааст, пеш аз мӯҳлат барҳам дод ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

4. Минтақаи озои иқтисодиро дар ҳолатҳои зерин пеш аз мӯҳлат барҳам додан мумкин аст:

– агар дар давоми ҳафт соли баъди таъсиси минтақаи озои иқтисодӣ ягон субъект ба қайд гирифта нашуда бошад ва шартнома дар бораи фаъолият дар минтақаи озои иқтисодӣ баста нашуда бошад ё ин ки ҳамаи шартномаҳои пеш басташуда бекор карда шуда бошанд;

– агар дар давоми ҳафт соли пайдарпай дар минтақаи озои иқтисодӣ субъектҳои он фаъолият накарда бошанд.

5. Барҳам додани минтақаи озои иқтисодӣ боиси маҳрум шудани субъекти минтақаи озои иқтисодӣ аз ҳуқуқ ва ўҳдадорихое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, мегардад. Барҳам додани минтақаи озои иқтисодӣ боиси оқибатҳои ҳуқуқӣ нисбати фаъолияти соҳибкори инфиродӣ ва ташкилотҳое, ки новобаста аз шаклҳои ташкилию ҳуқуқиашон дар ҳудуди собиқ минтақаи озои иқтисодӣ фаъолият менамоянд ё тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барҳам дода шудаанд, намегардад.

6. Дар ҳолати барҳам додани минтақаи озои иқтисодӣ субъектҳои минтақаҳои озои иқтисодӣ метавонанд фаъолияти худро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бидуни бақайдгирии иловагӣ ё азнавбақайдгирӣ бо тартиби умумӣ идома диҳанд ([Қонуни ҚТ аз 2.01.2019 № 1581](#)).

Моддаи 32. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 33. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 17 майи соли 2004 "[Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон](#)" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №5, мод. 335) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 34. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.
Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе

25 марти соли 2011 № 700

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАҶОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН**

**Дар бораи қабул кардани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон
"Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ"**

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ" қабул карда шавад.

2. Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оиди қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" аз 18 феввали соли 2004, №1068 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2004, №2, мод. 114) аз эътибор соқит дониста шавад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ш. Зухуров

ш. Душанбе,

23 феввали соли 2011, № 338

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН**

Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи минтақаҳои озоди иқтисодӣ" ҷонибдорӣ карда шавад.

Раиси

**Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

М.Убайдуллоев
ш.Душанбе,

11 март соли 2011 № 140